

Absortiosuhteen mittaus ja luokittelu

Jukka Keränen

jukka.keranen@turkuamk.fi

+358 40 5052 305

Turun ammattikorkeakoulu

<https://akustiikka.turkuamk.fi/>

20.1.2026 Turku

VIHREÄ MELUNTORJUNTA - Bio- ja kiertotalousmateriaalit
huoneakustiikka- ja äänieristysratkaisuihin

Absorptio

- Materiaali on absorboiva, jos pinnasta heijastuvan äänen intensiteetti, I_r , on selvästi vaimeampi kuin siihen osuvan äänen intensiteetti, I_i .
- **Absorptiosuhde α** saa arvoja 0.01 ja 0.99 välillä
  - Mikään materiaali ei ole täysin heijastava (0.00)
  - Mikään materiaali ei ole täysin absorboiva (1.00)
- Tyypillisiä esimerkkejä hyvin absorboivista materiaaleista:
  - Huokoiset kuitumaiset materiaalit, josta ilma virtaa hyvin läpi
  - Reikälevyillä pinnoitetut kuitumaiset materiaalit
- Esimerkkejä huonosti absorboivista materiaaleista:
  - Massiiviset ilmatiiviit kerrokset, kuten reijittämättömät rakennuslevyt tai -laatat (puu, kipsi, tiili, betoni)

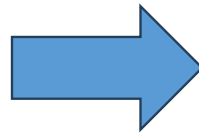
$$\alpha = (I_i - I_r)/I_i$$

Absorptiomateriaalien sovellusalueet

- **Huonepinnoitteet:** kaiunnan ja äänen leviämisen hallinta
- **Ilma- ja askelääneneristys:** ilmarakojen täyttö parantaa ääneneristystä
- **Ilmanvaihdon äänenvaimennus:** äänenvaimentimet ja päätelaitteet
- **Kanavistojen eristäminen:** ilmanvaihtokanavat ja putket ulkopuolelta
- **Huonekalut:** ääntä absorboivat sermit ja istuimet
- **Kuvataulut:** näyttäviä katto- ja seinäpintoja ääntä absorboivina, akustiikkataulut

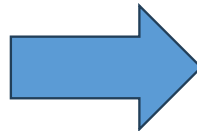
Mittausmenetelmät

- ISO 354 huonemenetelmä
  - Suunnittelijoiden suosima
  - Ottaa huomioon kaikki äänen saapumiskulmat
  - Turku AMK Finas-akkreditoitu

- ISO 10534-2 impedanssiputkimenetelmä
  - Tuotekehitykseen soveltuva
  - Huomioi vain pintaan kohtisuoraan tulevan äänen
  - Käytetty Kira Circularis projektissa

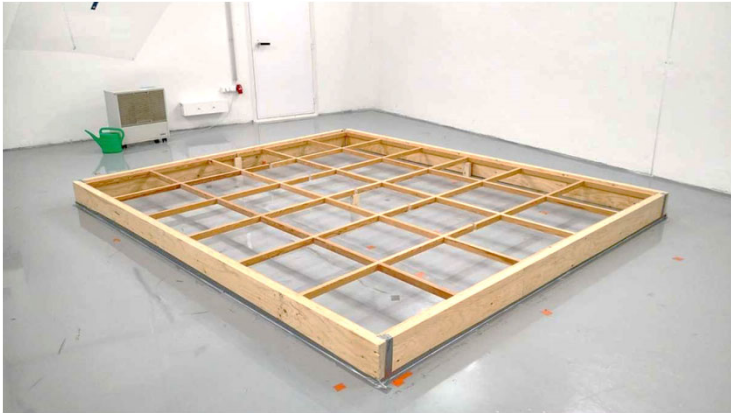

Luokittelumenetelmät

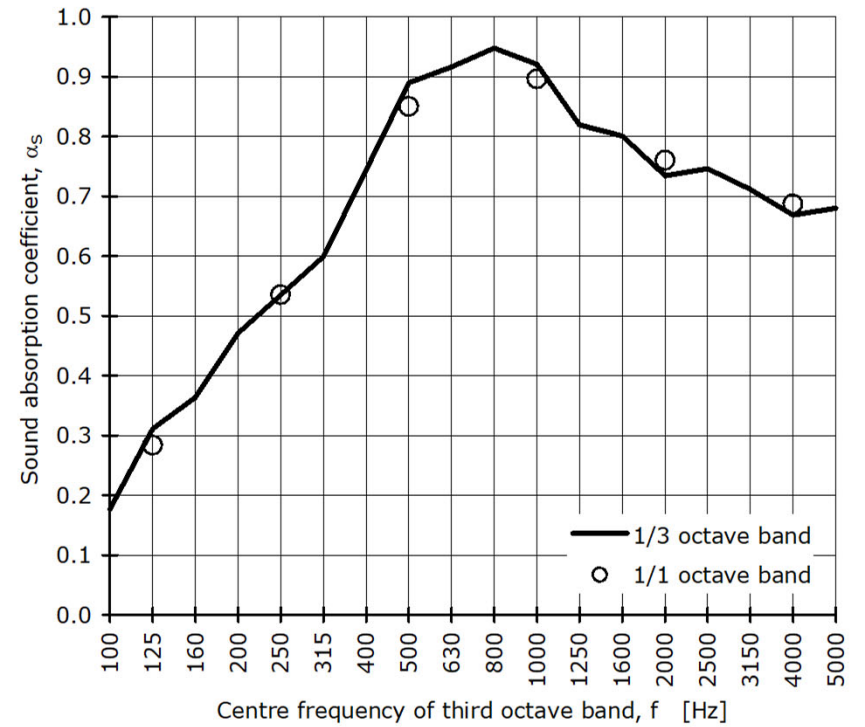
- ISO 11654 mukainen ABCDE luokka
  - Käytetään mm. rakennusselityksissä
  - Helpottaa tuotevalintaa
  - Arkkitehtien suosima
  - Turku AMK Finas-akkreditoitu

- Ei ole luokitusmenetelmää
  - Tuotekehitykseen soveltuva
  - Luokitusmenetelmää kehitetty Kira Circularis projektissa

Absorptiosuhde ISO 354 ja ISO 11654

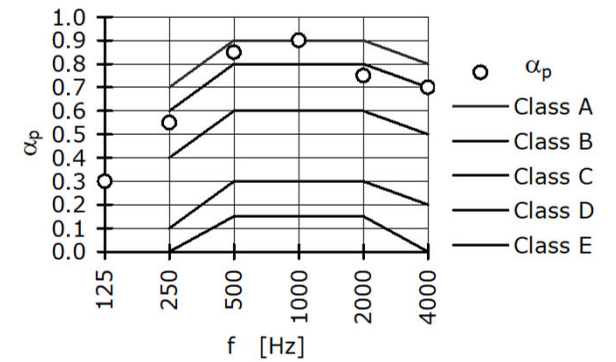
f (Hz)	1/3	1/1	1/1	
	α_s	α_s	α_p	
100	0.18			
125	0.31	0.28	0.30	**
160	0.36			**
200	0.47			
250	0.53	0.54	0.55	
315	0.60			
400	0.74			
500	0.89	0.85	0.85	
630	0.92			
800	0.95			
1000	0.92	0.90	0.90	
1250	0.82			
1600	0.80			
2000	0.73	0.76	0.75	
2500	0.75			
3150	0.71			
4000	0.67	0.69	0.70	
5000	0.68			

Absorption class (EN ISO 11654)

B

FINAS
Finnish Accreditation Service
T013 (EN ISO/IEC 17025)

https://akustiikka.turkuamk.fi/absorptiosuhde_huone/

Mitattavat tuotteet ja asennustavat

Seinä- ja kattotuotteet

- Näkyvän pinnan ala
10 – 12 m²
- **Type A:** levy kiinni heijastavassa taustassa
- **Type E-XXX:** levyn takana on ilmarako niin, että kokonaispaksuus on XXX mm
  - Type E-200: 20 mm levyn takana 180 mm ilmarako

Pystytuotteet

- Toimistosermit, kaapistot
- Riippuvat levyt
- Molemminpuolinen ala
10 – 12 m²

Irtokappaleet

- Ala noin 10 m²
- Tyynyt, ryijyt, valaisimet
- Ilmoitetaan absorptioala m² per objekti

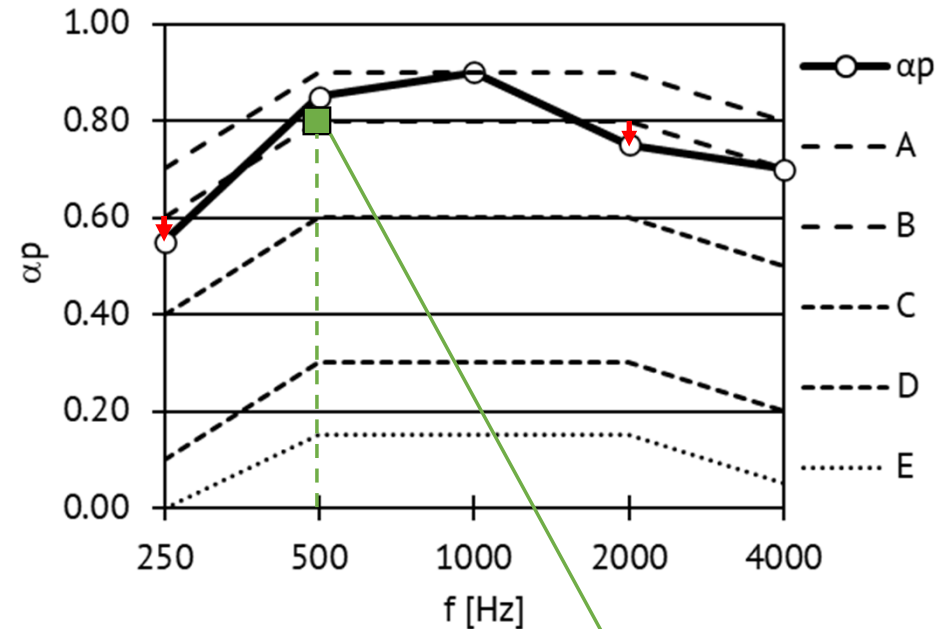

Verhot

- Näkyvän pinnan ala
10 – 12 m²
- Verhokisko yleensä
70 mm irti seinästä
- Laskostussuhde
100% tarkoittaa, että verhon ala on kaksinkertainen näkyvän pinnan alaan

Absorptioluokka, A, B, C, D, E

- Absorptioluokka määritetään oktaavikaistojen 250 – 4000 Hz absorptiosuhteista, jotka pyöristetään 0.05 tarkkuuteen α_p (ISO 11654)
- Luokkaa käytetään rakennustapaselityksissä, tarjouspyynnöissä ja markkinoinnissa
- Luokkaa määritettäessä α_p verrataan 0.05 portain siirrettävään vertailukäyrään
- Vertailukäyrän alittavien oktaavien erojen summa saa olla enintään 0.1
- Absorptioluokka kuvaa hyvin sitä, miten tehokkaasti materiaali absorboi puheääntä.

Sound absorption class	α_w
A	0,90; 0,95; 1,00
B	0,80; 0,85
C	0,60; 0,65; 0,70; 0,75
D	0,30; 0,35; 0,40; 0,45; 0,50; 0,55
E	0,25; 0,20; 0,15
Not classified	0,10; 0,05; 0,00

Miten päästään ISO 11654 absorptioluokkaan A?

- **Seinään tai kattoon sijoitettava akustiikkalevy:**

- Hyvin absorboiva huokoinen levy kiinni heijastavassa taustassa, paksuus vähintään 40 mm
- Hyvin absorboiva huokoinen levy 80 mm irti heijastavasta taustasta, ja levyn paksuus on vähintään 20 mm

- **Toimistosermi tai riippuva levy:**

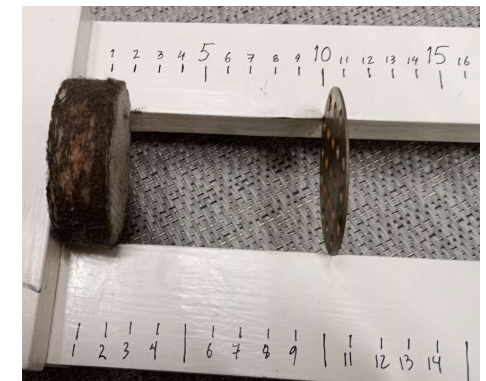
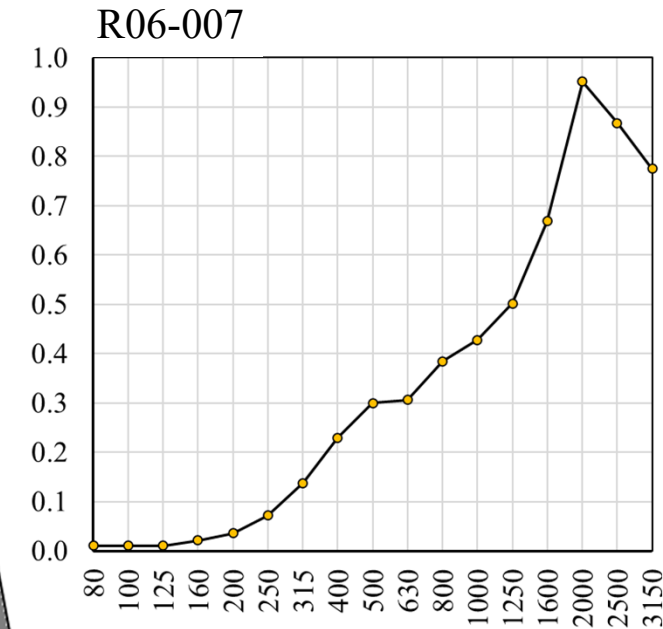
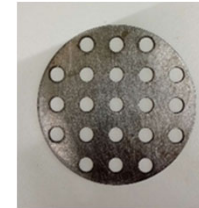
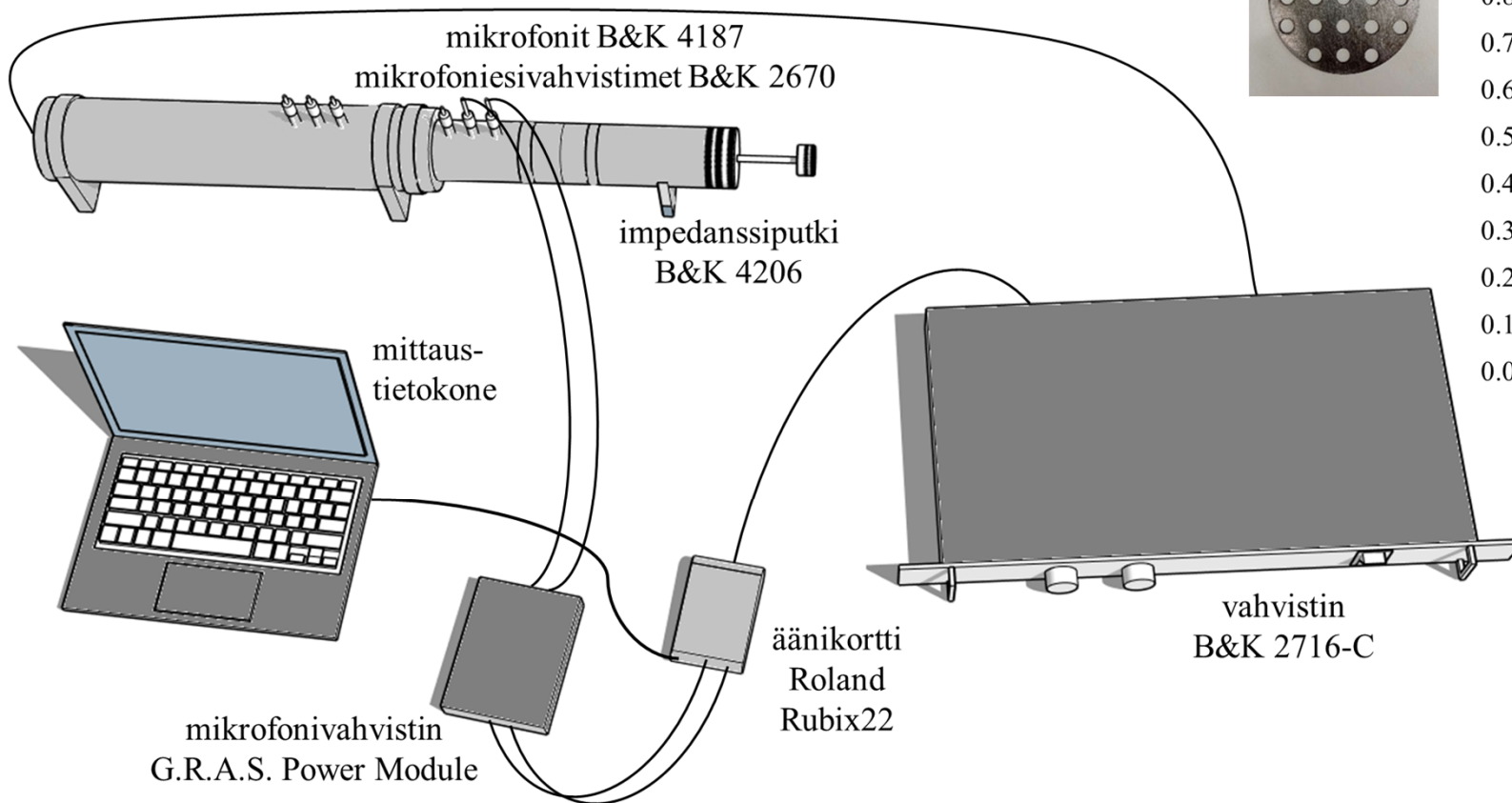
- Hyvin absorboiva huokoinen levy, jonka paksuus on vähintään 60 mm

Tarvitseeko aina päästä A-luokkaan?

- Luokittelutapa voi vääristää valintoja, koska A-luokka mielletään ”parhaaksi” ja siitä tulee helposti peruslähtökohta.
- A-luokka on tavoiteltava tiloissa, missä halutaan maksimoida puheäänien absorptio pienimmällä mahdollisella levymäärällä:
  - Avotoimistot
  - Tehtaat
  - Koululuokkien katot
  - Porrashuoneet
- A-luokka ei kuitenkaan ole tavoiteltava läheskään kaikissa sovelluksissa – esimerkiksi suurten auditorioiden kattoja tulisi usein toteuttaa luokan C tai D materiaaleilla, jotta katon hyötyheijastuksia ei vaimennettaisi liikaa.
- Jos vaimennettava melu ei ole puheääntä, ISO 11654 luokka voi olla harhaanjohtava.

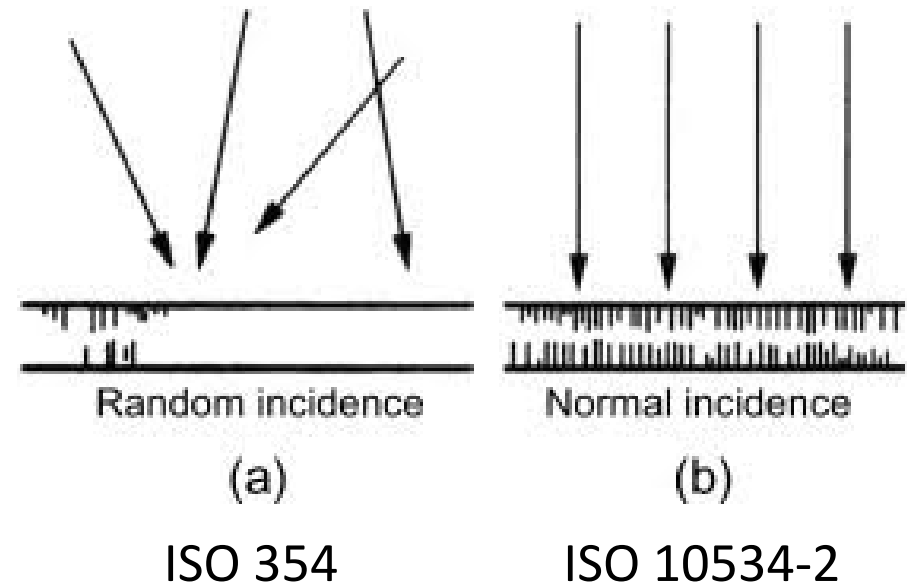
Absorptiosuhde putkimenetelmällä (ISO 10534-2)

- Soveltuu vain levymäiselle näytteelle, jossa struktuuri on alle 63 mm

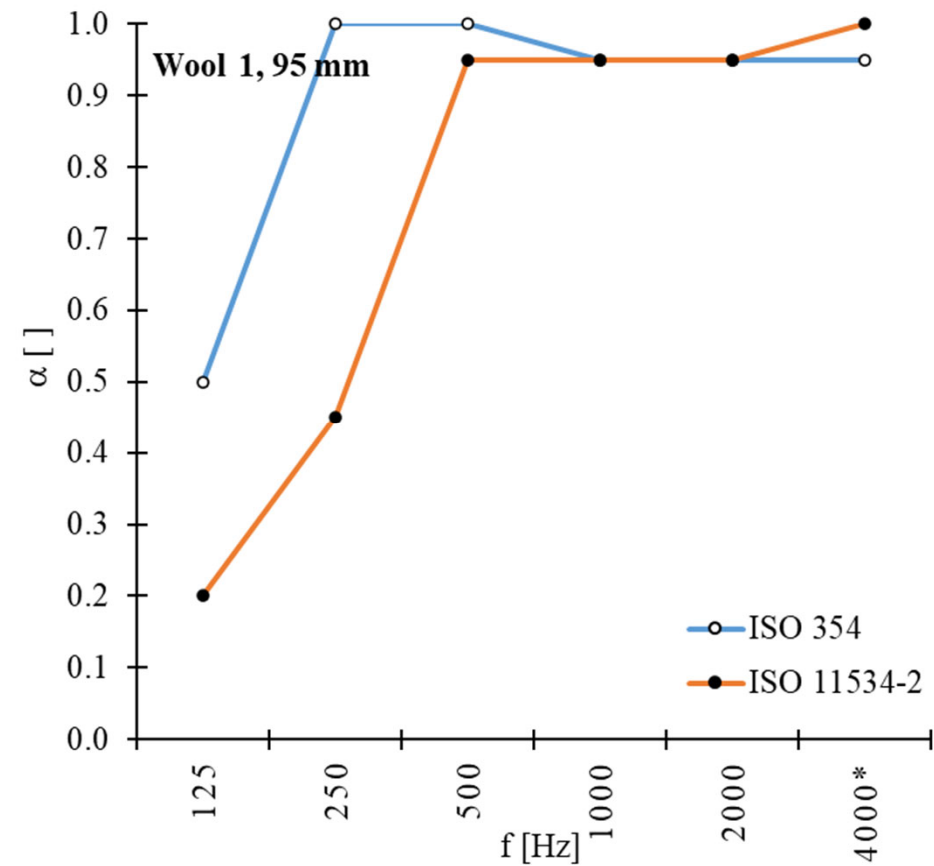
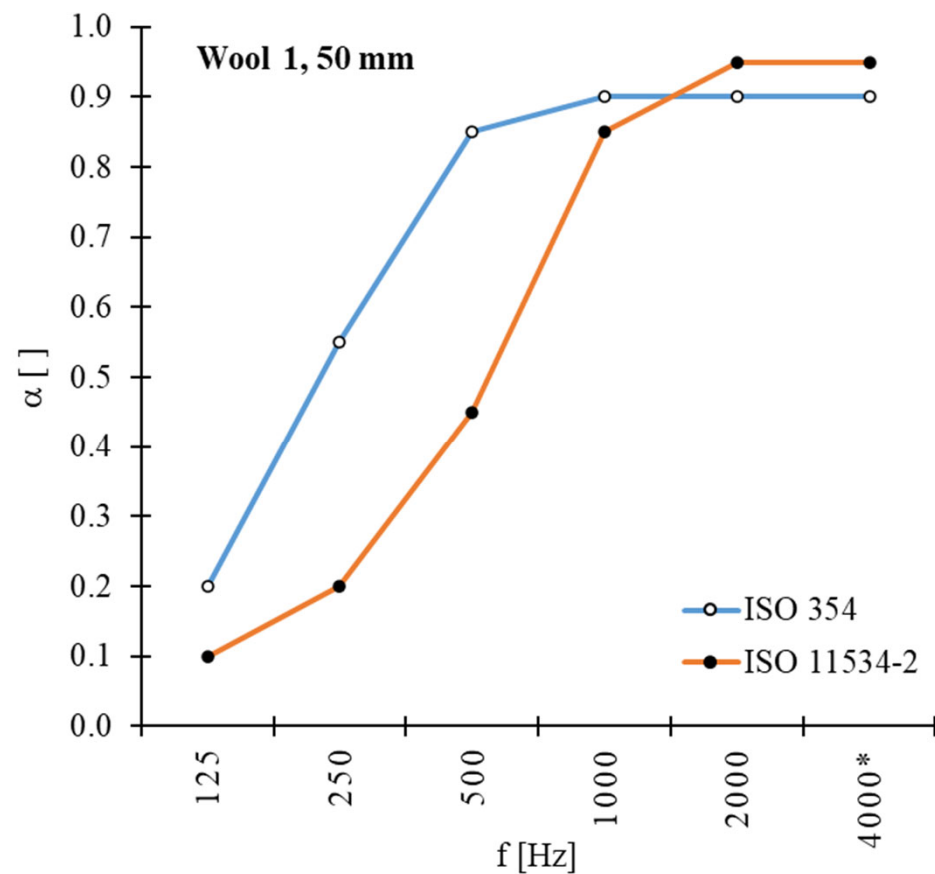
Putkimenetelmällä absorptiosuhdearvot pienempiä!

- Putkimenetelmän tulokset koskevat vain pintaan kohtisuoraan tulevaa ääntä (Normal)
- Huokoisilla materiaaleilla kaiuntahuoneessa mitatut absorptiosuhteet ovat keskitäajuuksilla suurempia kuin putkimenetelmällä
- Syynä on se, että vinottain pintaan tuleva ääni (Random) etenee pidemmän matkan materiaalissa ennen heijastumistaan takaisin huoneeseen
- Putkimenetelmän tuloksista ei tule määrittää absorptioluokkaa ISO 11654 mukaan, koska arvot ovat huonompia kuin huonemenetelmällä saadaan samalle materiaalille ja tämä aiheuttaa ristiriitaisia absorptioluokkia
- Turku AMK on kehittänyt uuden metodin putkimenetelmän absorptiosuhteen arviointiin

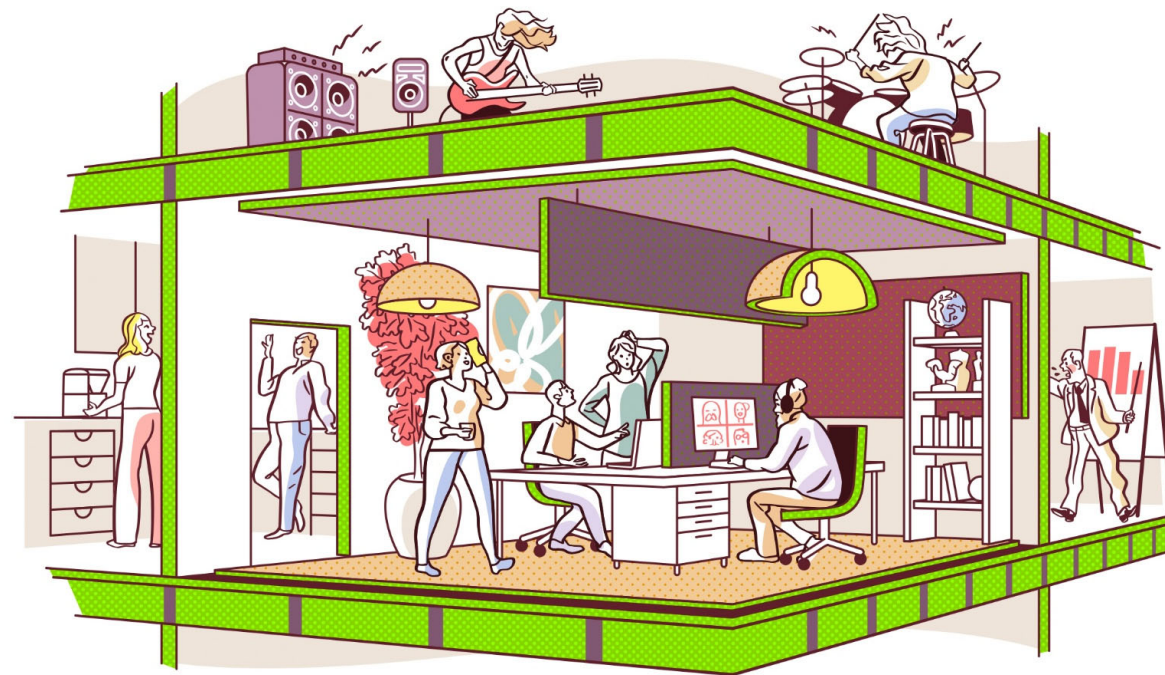
Esimerkki menetelmien eroista

- Isover Acoustic kiinni taustassa kahdella eri paksuudella

Kiitos

- KIRA CIRCULARIS –
Kiinteistö- ja rakennusalan
kiertotalouden tuotteet, palvelut
ja innovaatiot
- Projekti on osa EAKR
Valtakunnallista Vihreän
siirtymän teemakokonaisuutta

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences

TURKU AMK

